

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KONKURENCIJE

Član 1.

U Zakonu o zaštiti konkurencije („Službeni glasnik RS”, broj 51/09), član 15. menja se i glasi:

„Dominantan položaj ima učesnik na tržištu koji, zbog svoje tržišne snage, može da posluje na relevantnom tržištu u značajnoj meri nezavisno u odnosu na stvarne ili potencijalne konkurente, kupce, dobavljače ili potrošače.

Tržišna snaga učesnika na tržištu se utvrđuje u odnosu na relevantne ekonomske i druge pokazatelje, a naročito:

- 1) strukturu relevantnog tržišta;
- 2) tržišni udeo učesnika na tržištu čiji se dominantni položaj utvrđuje, naročito ako je veći od 40% na utvrđenom relevantnom tržištu;
- 3) stvarne i potencijalne konkurente;
- 4) ekonomsku i finansijsku snagu;
- 5) stepen vertikalne integrisanosti;
- 6) prednosti u pristupu tržištima snabdevanja i distribucije;
- 7) pravne ili činjenične prepreke za pristup drugih učesnika tržištu;
- 8) snagu kupca;
- 9) tehnološke prednosti, prava intelektualne svojine.

Dva ili više pravno nezavisna učesnika na tržištu mogu da imaju dominantan položaj ako su povezani ekonomskim vezama tako da na relevantnom tržištu zajednički nastupaju ili deluju kao jedan učesnik (kolektivna dominacija).

Teret dokazivanja dominantnog položaja na utvrđenom relevantnom tržištu je na Komisiji.”

Član 2.

U članu 17. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

„2) sticanja od strane jednog ili više učesnika na tržištu, neposredne ili posredne kontrole u smislu člana 5. stav 2. ovog zakona nad drugim učesnikom na tržištu ili više učesnika na tržištu, ili delom, odnosno delovima drugih učesnika na tržištu.”

Član 3.

U članu 23. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U sastavu Saveta, uključujući i predsednika Komisije, moraju biti zastupljeni stručnjaci iz obe relevantne oblasti iz stava 1. ovog člana, sa najmanje dva predstavnika.”

Dosadašnji stav 4. koji postaje stav 5. menja se i glasi:

„Za predsednika Komisije, odnosno članove Saveta, izabrani su kandidati koji dobiju najviše glasova na svakoj listi, odnosno prvi naredni kandidat ili kandidati na listi za članove Saveta odgovarajuće struke do ispunjenja uslova iz stava 2. ovog člana.”

Dosadašnji st. 2, 3, 5. i 6. postaju st. 3, 4, 6. i 7.

Član 4.

U članu 24. stav 4. tačka 3) reči: „i ugled Komisije u javnosti” zamenjuju rečima: „ili etički kodeks.”

Član 5.

Posle člana 28. dodaju se naziv i član 28a, koji glase:

„Etički kodeks

Član 28a

Komisija donosi etički kodeks koji sadrži standarde ponašanja i postupanja članova organa i zaposlenih u Komisiji, u cilju očuvanja dostojanstva organizacije, nezavisnosti i nepristrasnosti, podizanja svesti o odgovornosti u svom radu, kao i radi zaštite i unapređenja stručnog integriteta.”

Član 6.

U članu 31. stav 1. tačka 1) i stav 2. reč: „naknada” u određenom padežu zamenjuje se rečju: „taksa”, u odgovarajućem padežu.

Član 7.

U članu 32. stav 3. menja se i glasi:

„Finansijskim planom utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi Komisije, uključujući i izdvajanja za sredstva rezervi, kao i elementi za određivanje troškova zarada.”

Stav 5. menja se i glasi:

„Ako se godišnjim obračunom prihoda i rashoda utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Komisije veći od ostvarenih rashoda, razlika se nakon izdvajanja sredstava za rezerve, uplaćuje u budžet Republike Srbije.”

Član 8.

U članu 38. stav 8. menja se i glasi:

„Protiv zaključka iz stava 5. ovog člana nije dopuštena posebna žalba, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.”

Stav 9. briše se.

Dosadašnji stav 10. postaje stav 9.

Član 9.

U članu 45. stav 3. menja se i glasi:

„O zahtevu iz stava 1. ovog člana odlučuje zaključkom predsednik Komisije, a protiv zaključka kojim se zahtev odbacuje ili odbija dopuštena je posebna žalba o kojoj odlučuje Savet.”

Član 10.

U članu 46. posle reči: „odobrenja koncentracije” dodaju se reči: „ili pojedinačnog izuzeća.”

Član 11.

Naziv odeljka iznad člana 47. briše se.

Član 12.

Posle člana 51. dodaje se novi naziv odeljka, koji glasi:

„2. Posebne odredbe o postupku zbog povrede konkurencije.”

Član 13.

U članu 56. stav 2. menja se i glasi:

„Zaključak iz stava 1. ovog člana, protiv koga je dopuštena posebna žalba, donosi predsednik Komisije, a po žalbi protiv zaključka odlučuje Savet.”

Član 14.

U članu 57. stav 4. menja se i glasi:

„Prinudno izvršenje mere zaštite konkurencije odnosno procesnog penala, kao i povraćaj sredstava u slučaju njihovog umanjenja ili poništaja odlukom suda, sprovodi poreska uprava u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata poreza.”

St. 5. i 7. brišu se.

Dosadašnji st. 6. i 8. postaju st. 5. i 6.

Član 15.

Član 58. menja se i glasi:

„Komisija može doneti zaključak o prekidu postupka ispitivanja povrede konkurencije, kojim se određuje mera iz člana 59. ovog zakona, ako stranka, na osnovu sadržine zaključka o pokretanju postupka, odnosno činjenica utvrđenih u postupku, podnese predlog obaveza koje je spremna dobrovoljno da preuzme radi otklanjanja mogućih povreda konkurencije, sa uslovima i rokovima za izvršenje mere.

Predlog iz stava 1. ovog člana, stranka može da stavi najkasnije pre prijema obaveštenja iz člana 38. stav 2. ovog zakona.

Obaveštenje o podnošenju predloga stranke iz stava 1. ovog člana, koje sadrži sažeti opis predloga i bitnih elemenata predmeta, Komisija objavljuje na svojoj internet stranici, sa pozivom svim zainteresovanim stranama za dostavljanje pisanih primedaba, stavova i mišljenja u roku od 20 dana od dana objave ovog obaveštenja.

Ako Komisija, na osnovu analize stanja na tržištu, utvrdi da je verovatno da će se na osnovu predloženih obaveza ostvariti cilj mere iz člana 59. ovog zakona, zaključkom će odrediti meru na osnovu datog predloga.

Komisija nije u obavezi da prihvati predlog iz stava 1. ovog člana.

Zaključkom o prekidu postupka određuje se rok za izvršenje obaveze stranke i za dostavu dokaza o ispunjenju uslova iz mere.

Postupak će se nastaviti, u roku ne dužem od tri godine od dana donošenja zaključka iz stava 1. ovog člana, ako:

1) nastupe bitne promene okolnosti na kojima se zasnivao zaključak o prekidu postupka;

2) stranka ne ispuni obaveze iz mere u roku određenom za ispunjenje, odnosno ne dostavi odgovarajuće dokaze o tome;

3) Komisija ustanovi da je zaključak o prekidu postupka donet na osnovu netačnih, neistinitih, nekompletnih ili obmanjujućih podataka koje je dostavila stranka.

O postupanju stranke po zaključku o prekidu postupka, Komisija vodi računa po službenoj dužnosti.

Zaključak o prekidu postupka, odnosno nastavku postupka, donosi Savet.”

Član 16.

U članu 60. posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Rešenje iz stava 1. ovog člana Komisija može, u postupku ponovljenom po službenoj dužnosti u smislu člana 46. ovog zakona u roku od godinu dana nakon njegovog donošenja, da ukine ako se bitno izmene uslovi pod kojima je izuzeće odobreno, odnosno da poništi ako se izuzeće zasniva na netačnim ili neistinito prikazanim činjenicama ili ako se izuzeće zloupotrebljava.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6. u kojem se reč: „naknada” u određenom padežu zamenjuje rečju: „taksa”, u odgovarajućem padežu.

Član 17.

U članu 62. stav 1. briše se reč: „ta.”

U stavu 4. reč: „tri” zamenjuje se rečju: „četiri.”

Član 18.

U članu 65. stav 1. menja se i glasi:

„Komisija je dužna da donese rešenje po prijavi koncentracije u roku od mesec dana od dana prijema potpune prijave u smislu propisa iz člana 63. stav 4. ovog zakona, u skladu sa članom 37. ovog zakona, odnosno zaključak o sprovođenju ispitnog postupka iz člana 62. stav 2. ovog zakona.”

Stav 4. menja se i glasi:

„Ako se utvrdi da prijava ne ispunjava uslove iz člana 61. ovog zakona ili da podnosilac nije izvršio dopunu nepotpune prijave po nalogu Komisije, prijava se odbacuje zaključkom koji donosi predsednik Komisije.”

U stavu 5. reč: „naknada” u određenom padežu zamenjuje se rečju: „taksa”, u odgovarajućem padežu.

Posle stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Ako se prijava koncentracije odbaci iz razloga da ne ispunjava uslove iz člana 61. ovog zakona, taksa iz stava 5. ovog člana se ne plaća, odnosno vraća se podnosiocu.”

Član 19.

U članu 68. stav 1. posle reči: „od ukupnog godišnjeg prihoda”, dodaju se reči: „ostvarenog na teritoriji Republike Srbije i”.

Stav 3. menja se i glasi:

„Mera zaštite konkurencije ne može se odrediti protekom pet godina od dana izvršenja radnje ili propuštanja ispunjenja obaveze, odnosno od poslednjeg dana vremenskog perioda izvršenja radnje iz stava 1. ovog člana.”

Posle stava 3. dodaju se novi st. 4. - 7. koji glase:

„Zastarelost iz stava 3. ovog člana prekida se svakom radnjom Komisije preduzetom radi utvrđivanja radnje iz stava 1. ovog člana i određivanja mere zaštite konkurencije. Kada Komisija vodi postupak protiv više učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu, zastarelost se prekida danom kada je bilo kom od učesnika na tržištu koji ima položaj stranke u postupku dostavljen podnesak Komisije.

Posle svakog prekida, zastarelost počinje ponovo da teče, ali se postupak ispitivanja povrede konkurencije ne može voditi protekom dvostrukog perioda utvrđenog stavom 3. ovog člana.

Mera zaštite konkurencije ne može se naplatiti protekom pet godina od dana izvršnosti rešenja Komisije, a ako je pokrenut upravni spor, od dana pravosnažnosti sudske odluke.

Zastarelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa preduzetom radi naplate mere zaštite konkurencije i počinje ponovo da teče, ali se postupak naplate ne može voditi protekom dvostrukog perioda utvrđenog stavom 6. ovog člana.”

Član 20.

U članu 70. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

„1) ne postupi po zahtevu Komisije da joj dostavi, saopšti, stavi na uvid ili omogući pristup traženim podacima, onemogući ulazak u prostorije ili na drugi način spreči uviđaj, odnosno dostavi ili saopšti netačne, nepotpune ili lažne podatke, uključujući podatke u smislu čl. 44, 47. i 48. ovog zakona;”

Član 21.

U članu 72. stav 4. menja se i glasi:

„Rok za dostavu tužbe sa priložima Komisiji na odgovor je 15 dana od dana prijema u sudu, a rok za davanje odgovora je 30 dana od dana prijema tužbe na izjašnjenje.”

Stav 5. menja se i glasi:

„Sud će doneti odluku po tužbi najkasnije u roku od tri meseca od prijema odgovora na tužbu odnosno od proteka roka za odgovor na tužbu.”

Posle stava 5. dodaju se st. 6. i 7. koji glase:

„Rok za dostavu vanrednog pravnog sredstva sa priložima na izjašnjenje je 15 dana od dana prijema u sudu, a rok za davanje odgovora je 30 dana od dana prijema vanrednog pravnog sredstva na izjašnjenje.

Vrhovni kasacioni sud će doneti odluku o vanrednom pravnom sredstvu najkasnije u roku od tri meseca od prijema odgovora na vanredno pravno sredstvo odnosno od proteka roka za ovaj odgovor.”

Član 22.

Postupak pred Komisijom koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nije okončan, nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, na utvrđivanje dominantnog položaja na tržištu i zastarelost mere zaštite konkurencije, primenjivaće se pravila koja su važila do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje izmena i dopuna Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni glasnik RS”, broj 51/09) sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 6. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište; pravni položaj privrednih subjekata; sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti; robne rezerve; monetarni, bankarski, devizni i carinski sistem; ekonomske odnose sa inostranstvom; sistem kreditnih odnosa sa inostranstvom; poreski sistem, kao i u članu 84. st. 1. i 2. kojima se uređuje da svi imaju jednak pravni položaj na tržištu i da su zabranjeni akti kojima se, suprotno zakonu, ograničava slobodna konkurencija, stvaranjem ili zloupotrebom monopolskog ili dominantnog položaja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o zaštiti konkurencije (u daljem tekstu: Zakon) predstavlja izraz pravne harmonizacije sa propisima Evropske unije, sadrži pravila konkurencije koja su usaglašena sa merodavnim pravom EU, naročito pravilima iz čl. 101. (81) i 102. (82) Ugovora o funkcionisanju EU, kao i procesni i institucionalni okvir za adekvatnu primenu tih pravila. Komplementarnost pravila konkurencije i ispunjavanje preuzetih obaveza u vezi s tim, je naročito istaknuto Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. (član 73. SSP i član 38. Prelaznog trgovinskog sporazuma).

Razlozi za donošenje ovih izmena i dopuna Zakona, vezani su za unapređenje procesnog okvira primene pravila o konkurenciji, a radi otklanjanja uočenih nedostataka u tom postupku u periodu od njegovog stupanja na snagu u novembru 2009. godine u praksi Komisije i nadležnog suda, kao i na osnovu primedaba i komentara iz Izveštaja o napretku Srbije za 2012. godinu Evropske komisije.

Najznačajnije procesne izmene podrazumevaju:

- preciziranje kriterijuma za utvrđivanje dominantnog položaja učesnika na tržištu, a na osnovu koncepta prihvaćenog u praksi Evropskog suda pravde, i prebacivanje tereta dokazivanja dominantnog položaja u potpunosti na Komisiju;
- produženje postupka ispitivanja koncentracije po službenoj dužnosti, sa tri na četiri meseca;
- izmenu odredbe o prekidu postupka radi stvaranja procesnih uslova za donošenje takve odluke na osnovu predloga obaveza koje je stranka spremna dobrovoljno da preuzme radi otklanjanja mogućih povreda konkurencije (*commitment decision*);
- produženje roka zastarelosti za vođenje postupka sa tri na pet godina od dana izvršenja, propuštanja ili poslednjeg dana radnje povrede konkurencije, koji se prekida svakom radnjom upostupku, ali ne može biti duži od deset godina; isti rokovi važe i za naplatu izvršne mere zaštite konkurencije;
- proširenje uslova primene procesnog penala;
- preciziranje rokova za postupanje u upravnom sporu po tužbi protiv rešenja Komisije.

Pored toga, radi unapređenja organizacionih uslova rada Komisije za zaštitu konkurencije, predviđene su izmene u pogledu strukture sastava Saveta, ukidanje

postojećeg zakonskog rešenja koje je predviđalo da se u slučaju umanjenja ili ukidanja mere zaštite konkurencije, kamata na naplaćeni iznos mere sprovodi na teret računa Komisije za zaštitu konkurencije, kao i uvođenje Etičkog kodeksa za rad Komisije i njenih predstavnika.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1.

Kriterijumi za utvrđivanje dominantnog položaja se preciziraju, na taj način što se sprovodi koncept koji se zasniva na utvrđivanju tržišne snage učesnika, prihvaćen i zastupljen i u odlukama evropskih sudova (*Case 85/76 Hoffmann-La Roche v. Commission (1979) ECR 461*). Propisani su jasni kriterijumi prema kojima se određuje tržišna snaga, i to na način da nije potrebno utvrđivati svaki navedeni pokazatelj u svakom pojedinačnom slučaju, odnosno da učesnik može imati dominantan položaj i u slučaju kada ne stoje svi navedeni pokazatelji, već iz utvrđenih pokazatelja, pojedinačno i u njihovoj međusobnoj zavisnosti, proizlazi da učesnik ima takav položaj na utvrđenom relevantnom tržištu, koji mu omogućava da „posluje na relevantnom tržištu u značajnoj meri nezavisno u odnosi na stvarne ili potencijalne konkurente, kupce, dobavljače ili potrošače”. Navedeni su karakteristični kriterijumi, koji će se primenjivati kod utvrđivanja postojanja dominantnog položaja.

Propisuje se da je tržišni udeo, naročito ako je veći od 40%, jedan od pokazatelja dominantnog položaja, ali nema karakter pravne pretpostavke koja bi podrazumevala postojanje dominantnog položaja u svakom konkretnom slučaju, niti isključuje primenu ostalih kriterijuma iz stava 2. ovog člana. Ova odredba podrazumeva da ni učesnik koji nema 40% tržišnog udela na relevantnom tržištu, nije unapred „oslobođen” mogućnosti da se utvrdi njegov dominantan položaj, ako to drugi propisani kriterijumi pokazuju.

Teret dokazivanja se, za razliku od dosadašnjeg zakonskog rešenja, u potpunosti prenosi na Komisiju. Pored toga, definiše se pojam kolektivne dominacije, koji pored kriterijuma za utvrđivanje pojedinačnog dominantnog položaja, podrazumeva poseban kriterijum da se više učesnika na tržištu posmatraju kao jedan, ako su povezani ekonomskim vezama tako da na relevantnom tržištu zajednički nastupaju ili deluju kao jedan učesnik.

Član 2.

Sprovodi se preciziranje da se pod koncentracijom smatra i sticanje neposredne ili posredne kontrole i nad delom, odnosno delovima drugih učesnika na tržištu. Predloženom izmenom je otklonjena određena nejasnoća u tekstu Zakona u pogledu definicije ovog instituta, odnosno usklađen je tekst sa odredbom člana 63. stav 3. Zakona.

Član 3.

Za adekvatan rad Komisije neophodno je primeniti interdisciplinarni pristup, putem reprezentativnog učešća stručnjaka iz dve ključne oblasti, prava i ekonomije, a takva reprezentativnost u ovom momentu nije zastupljena. Izmenama se želi postići izbalansiran sastav Saveta kako bi se povećala kompetentnost Komisije, posebno u pogledu svojih ekonomskih nalaza, imajući u vidu da aktivnosti Komisije u domenu zaštite konkurencije su takvog karaktera da je od izuzetnog značaja pravilno sagledavanje ekonomskog aspekta.

Čl. 4. i 5.

Uvođenjem obaveze Komisije da donese etički kodeks teži se utvrđivanju jedinstvenih pravila ponašanja i postupanja članova organa i zaposlenih u Komisiji. Cilj ovog akta jeste očuvanje dostojanstva i ugleda Komisije u javnosti, nezavisnosti i

nepriistrasnosti, podizanja svesti o odgovornosti u svom radu i sprečavanje zloupotrebe i pritiska na članove Komisije.

Pored toga, jedan od nedovoljno jasnih i preciznih razloga za razrešenje članova Saveta, povreda ugleda Komisije u javnosti, zamenjuje se povredom etičkog kodeksa, kao kodifikovanog oblika pravila poslovnog morala za rad Komisije.

Član 6.

Predviđa se zamena reči „naknada” u članu 31. Zakona rečju „taksa”, radi usklađivanja sa čl. 17. i 18. Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11 i 93/12) u pogledu određivanja vrste prihoda za pružanje javne usluge, odnosno sprovođenje postupka ili radnje.

Ista izmena je sprovedena i u čl. 16. i 18. ovog zakona, kojima se menjaju odredbe čl. 60. i 65. Zakona.

Član 7.

Definisano je da se finansijskim planom Komisije utvrđuju, osim ukupnih prihoda i rashoda, kao i elemenata za određivanje troškova zarada, posebno predviđa i izdvajanje za sredstva rezervi. Sredstva rezervi bi se koristila za potrebe namirenja tekućih obaveza Komisije, u slučaju nedovoljnih likvidnih novčanih sredstava po osnovu prihoda od taksi, usled periodičnog fluktuiranja tih prihoda, a do visine iznosa koji je opredeljen finansijskim planom.

Čl. 8. i 9.

Propisuje se umesto zakonske pretpostavke postojanja posebne žalbe protiv zaključka, da se ovo procesno pravno sredstvo posebno propisuje u situacijama na koje se odnosi. Razlozi su vezani za konkretizaciju načela ekonomičnosti postupka i sprečavanje procesnih mogućnosti odugovlačenja postupka, bez stvarnih razloga.

S tim u vezi, članom 45. Zakona izričito se propisuje pravo na žalbu protiv zaključka predsednika Komisije kojim se odbija ili odbacuje zahtev za određivanje mere zaštite izvora podataka ili određenih podataka (zaštićeni podaci), o kojoj odlučuje Savet.

Član 10.

Ovom izmenom predviđa se dodatni razlog za ponavljanje postupka, i to u slučaju pojedinačnog izuzeća od zabrane, a u vezi sa dopunom iz člana 15. ovog zakona, kojom se predviđa novi stav 5. u članu 60. Zakona.

Čl. 11. i 12.

Ovim izmenama se sprovodi usaglašavanje sistematike zakona, iz razloga što odredbe čl. 47, 49, 50. i 51. Zakona ne spadaju u sadržinskom smislu u posebne odredbe o postupku povrede konkurencije.

Član 13.

Propisano je pravo na žalbu protiv zaključka predsednika Komisije o kojoj odlučuje Savet, a što je u skladu sa navedenom izmenom u članu 7. ovog zakona.

Član 14.

Izvršenje mere zaštite konkurencije sprovodi se na osnovu konačnog i izvršnog rešenja Komisije, kojim se određuje i rok za dobrovoljno izvršenje obaveze, koji ne može biti kraći od tri meseca niti duži od godine dana od dana prijema rešenja (član 68. stav 2. Zakona). Komisija može da odloži izvršenje do pravosnažnosti odluke, pod uslovima iz člana 71. stav 3. Zakona. U svom dosadašnjem radu, Komisija je uvek odlagala izvršenje mere do pravosnažnosti odluke.

Odredbom člana 57. stav 3. propisano je da se naplata novčanog iznosa određene upravne mere vrši u korist budžeta RS.

Dosadašnjim stavom 7. člana 57. Zakona, bilo je propisano da prinudnu naplatu novčanog iznosa mere sprovodi poreska uprava po pravilima prinudne naplate poreza, što predstavlja *lex specialis* u odnosu na odredbu člana 266. stav 2. ZUP-a, da se izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi sudskim putem (sudsko izvršenje). Izmenom se precizira da prinudnu naplatu sprovodi poreska uprava, u skladu sa propisima koji uređuju naplatu poreza, na koji se način omogućava da ovaj organ vrši kontrolu uplate i isplate novčanog iznosa mere u budžet odnosno iz budžeta, i da shodno tome, planira i realizuje angažovanje sredstava. Sa druge strane, ovo zakonsko rešenje pogoduje i strankama u postupku, s obzirom da je poreska materija uključujući i postupak, detaljno uređena, što će omogućiti ostvarivanju procesnih i drugih prava stranaka u tom postupku (npr. plaćanje na rate i tome slično).

Dosadašnja odredba stava 5. član 57. Zakona, da se kamate „koje nastanu u slučaju umanjena iznosa ili ukidanja upravne mere, isplaćuju na teret sredstava Komisije”, briše se, radi usklađivanja sa primedbama Evropske komisije, iz Godišnjeg izveštaja o napretku. Pored toga, ovakvo zakonsko rešenje je proizvelo i teškoće u praksi Komisije u proteklom periodu, u vezi sa vraćanjem naplaćenih sredstava na osnovu mera koje se ukidaju po vanrednom pravnom leku u sudskom postupku, odnosno nakon značajnog protoka vremena, na koji način se javlja značajna finansijska neizvesnost u radu Komisije.

Član 15.

Izmenom člana 58. Zakona sprovodi se preciznije uređivanje instituta prekida postupka na osnovu preuzete obaveze stranke u postupku (*commitment decision*). Naime, Komisija za zaštitu konkurencije može, u okviru postupka koji je pokrenut zbog povrede konkurencije, da prihvati obaveze koje stranka protiv koje se vodi postupak predloži u cilju otklanjanja moguće povrede, ako je predlog stranke zasnovan na sadržini zaključka o pokretanju postupka, odnosno činjenicama utvrđenim u postupku i podnet pre momenta prijema obaveštenja o bitnim činjenicama iz člana 38. stav 2. Zakona (*statement of objections*). Pre razmatranja, Komisija će obaveštenje o podnošenju predloga stranke za prekid postupka, koje sadrži sažeti opis predloga i bitnih elemenata predmeta, objaviti na svojoj internet stranici, sa pozivom svim zainteresovanim stranama za dostavljanje pisanih primedaba, stavova i mišljenja u roku od 20 dana od dana objave ovog obaveštenja.

Ako Komisija predložene obaveze prihvati, stranka je dužna da te obaveze i ispuni, a Komisija da utvrdi da li su obaveze u celini ispunjene u vremenskom periodu koji je određen. Komisija nije u obavezi da predložene obaveze prihvati, pogotovu u slučaju kada je već utvrđena povreda zakona. Komisija će, pre donošenja odluke o predloženim obavezama proveriti da li su predložene obaveze srazmerne i primerene za otklanjanje mogućih povreda i da li je verovatno da će se na osnovu predloženih obaveza ostvariti cilj mere iz člana 59. Zakona. Komisija može doneti zaključak kojim određuje meru na osnovu datog predloga, i tim zaključkom odlučuje o prekidu postupka i određuje rok za izvršenje obaveze stranke i za dostavu dokaza o ispunjenju uslova iz mere.

Predložene obaveze mogu biti mere ponašanja ili strukturne mere, u zavisnosti od pojavnih oblika mogućih povreda i primerenog načina njihovog otklanjanja. U slučaju da stranka sve obaveze ispuni u roku i na način u skladu sa odredbama zaključka, postupak se obustavlja po isteku roka koji ne može biti duži od tri godina. Postojeći rok koji predviđa da prekid postupka može da traje najduže šest meseci nije adekvatan za ostvarivanje ekonomičnosti postupka i otklanjanja uslova za moguće povrede zakona. U slučaju da stranka ne ispuni obaveze u obimu, ili na

način i u roku u skladu sa odredbama zaključka, postupak se nastavlja, a Komisija po okončanju postupka može izreći i upravne mere, u skladu sa odredbama člana 57. Zakona odnosno mere otklanjanja povreda konkurencije, u skladu sa odredbama člana 59. Zakona. Cilj uvođenja ovog instituta je ekonomičnost postupka, jer Komisija nije dužna da pre donošenja zaključka utvrdi postojanje povrede, što znači da je postupak brži i primereniji naročito za dinamičnije sektore, na koji se način omogućava znatno brže rešavanje eventualnih problema na tržištu. Pored toga, ovaj institut je povoljan za učesnika na tržištu koji se javlja u svojstvu stranke čije je poslovanje predmet ispitivanja Komisije, i daje se mogućnost da predloži mere koje smatra da će otkloniti sumnje u postojanje povrede konkurencije.

U praksi Evropske komisije, primenom ovog instituta se rešava više od 60% slučajeva, što ukazuje na to da je reč o delotvornom načinu otklanjanja povreda pravila konkurencije.

Član 16.

Uređuje se poseban osnov za ukidanje ili poništavanje rešenja o pojedinačnom izuzeću, i to u slučaju bitne izmene uslova pod kojima je izuzeće odobreno, odnosno ako je zasnovano na netačnim ili neistinim prikazanim podacima ili se zloupotrebljava.

U navedenim slučajevima, postupak se ponavlja, a na osnovu dopune iz člana 9. ovog zakona.

Član 17.

U članu 62. stav 1. Zakona, reč „ta” briše se, jer je menjala smisao ove odredbe i upućivala na pogrešan zaključak u pogledu različitih slučajeva u kojima je Komisija nadležna da pokrene ispitni postupak.

Pored toga, produžen je rok za donošenje rešenja u ispitnom postupku. Obaveza Komisije je bila da shodno odredbi člana 62. stav 4. Zakona, donese rešenje u roku od tri meseca od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, inače se smatra da je koncentracija odobrena. Uočeno je da je rok od tri meseca previše kratak, s obzirom da se u ispitnom postupku ispituju koncentracije učesnika na tržištu čiji je tržišni udeo veći od 40%. Veličina i snaga ovih učesnika na tržištu i efekti koje koncentracija može da izazove na tržištu, zahtevaju složene ekonomske analize, kojima mora da prethodi prikupljanje podataka od njihovih konkurenata, dobavljača, kupaca, državnih organa itd. Ovaj rok je naročito kratak u situaciji kada se koncentracija može odobriti samo uslovno, pa stranka može sama da predloži posebne uslove koje je spremna da prihvati da bi koncentracija bila odobrena. U toj situaciji, ovako kratak rok nije ni u interesu stranke, pa je stoga on produžen na četiri meseca.

Član 18.

Preciziran je momenat koji označava početak roka za postupanje Komisije, jer bi se inače neprecizno definisani rokovi u praksi mogli zloupotrebiti. Stoga se predloženom izmenom jasno utvrđuje da rok počinje da teče od podnošenja potpune prijave. U skladu sa navedenim, predviđeno je i da se zaključkom predsednika Komisije odbacuje nepotpuna prijava. Takođe je ponovo predviđena mogućnost poništavanja rešenja u određenim slučajevima koje Zakon nije obuhvatio.

Uvodi se novi stav koji predviđa mogućnost vraćanja takse, ako prijava koncentracije bude odbačena iz razloga da nisu ispunjeni uslovi „praga” za notifikaciju iz člana 61. Zakona, odnosno da nije ni postojala obaveza prijave. Ovim rešenjem se smanjuju nepotrebni troškovi za učesnike na tržištu.

Član 19.

Precizirano je da se učesniku na tržištu mera zaštite konkurencije određuje u obliku obaveze plaćanja novčanog iznosa u visini najviše 10% od ukupnog godišnjeg prihoda, ostvarenog na teritoriji Republike Srbije. Sve veći broj stranih i multinacionalnih kompanija na našem tržištu koje ostvaruju prihod na svetskom nivou kao i pravna sigurnost zahtevali su izmene ovog stava.

Izmenjen je rok zastarelosti za izricanje i naplatu izrečene mere zaštite konkurencije, tako što je predloženom izmenom i dopunom ovog člana izvršeno razdvajanje zastarelosti koja se odnosi na postupak utvrđivanja povrede i određivanja mere zaštite konkurencije i postupak naplate mere zaštite konkurencije. Odredbe su usklađene sa odgovarajućim odredbama čl. 25. i 26. Uredbe EU 1/2003. Propisani rok zastarelosti od tri godine od dana izvršenja povrede konkurencije pokazao se kao suviše kratak, i imao je štetne posledice u praksi primene Zakona. Imajući u vidu složenost postupka, a naročito teškoće u otkrivanju povreda konkurencije, sudsku kontrolu rešenja, kao i eventualni postupak prinudne naplate ove mere, Komisija je ocenila da se radi o izuzetno kratkom roku. Duži rokovi zastarelosti propisani su zakonima u postupcima za kažnjive radnje čija društvena opasnost i protivpravnost nije ništa veća i značajnija od radnji povreda konkurencije, kao što su petogodišnji rokovi zastarelosti za prekršaje u oblasti carina, prometa roba i usluga, poreskih i drugih propisa. U skladu sa navedenim, ovaj Zakon bi, ukoliko se ne izvrše predložene izmene, onemogućio naplatu novčanog iznosa mere zaštite konkurencije. Ocenu da je rok zastarelosti suviše kratak isticali su i predstavnici Evropske komisije na sastancima Pododbora za unutrašnje tržište, kao i UNCTAD u svom izveštaju o stanju zaštite konkurencije u Srbiji.

Član 20.

Odredbom koja se odnosi na određivanje mere procesnog penala, obuhvaćeno je i ponašanje onih učesnika na tržištu koji ne postupe po zahtevu Komisije da joj saopšte, stave na uvid ili omoguće pristup traženim podacima ili joj onemoguće ulazak u prostorije ili na drugi način spreče uviđaj, odnosno dostave ili saopšte netačne, neistinite ili lažne podatke. S obzirom da se radi o poverenim poslovima Komisije koji su od izuzetnog značaja za ispitivanje uslova na tržištu i uočavanje nepravilnosti ili mogućih povreda konkurencije, odgovornost i obaveze učesnika na tržištu trebalo bi i da budu sankcionisane na odgovarajući način.

Član 21.

Izmenama u članu 72. Zakona, preciziraju se rokovi za postupanje u sudskom postupku po tužbi u upravnom sporu protiv akata Komisije, radi veće efikasnosti. Polazeći od prirode materije zaštite konkurencije, odnosno od činjenice koja podrazumeva određene mere u kontekstu dinamičnih prilika na tržištu, dugo trajanje sudskog postupka radi ispitivanja akta Komisije izaziva visok stepen pravne nesigurnosti, kako za stranke u postupku, tako i u pogledu prakse koju Komisija svojim aktima formira, a koja posredno utiče na ponašanje drugih učesnika na tržištu.

Član 22.

Predviđeno je da će se postupci koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastaviti po odredbama ovog zakona, imajući pri tome u vidu da se pojedinim odredbama kojima se reguliše postupak pred Komisijom omogućava efikasnije sprovođenje zakona. Izuzetak se odnosi na utvrđivanje dominantnog položaja na tržištu i zastarelost mere zaštite konkurencije, na koja pitanja će se primenjivati pravila koja su važila do dana stupanja na snagu ovih izmena i dopuna, radi sprečavanja otežavanja položaja stranke u postupku koji je u toku.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Koji problem se rešava propisom?

Važeći pravni i institucionalni okvir zaštite konkurencije je definisan Zakonom o zaštiti konkurencije. Ovaj propis uređuje pravila konkurencije, nadležnost i organizaciju Komisije za zaštitu konkurencije, poseban upravni postupak u kojem se sprovodi ispitivanje povreda konkurencije i notifikacija koncentracija, upravne mere koje se određuju radi otklanjanja utvrđene povrede konkurencije, kao i pravnu zaštitu u sudskom postupku. Koncept zaštite konkurencije, pravila konkurencije i nadzor nad njihovom primenom, u potpunosti je zasnovan na relevantnom pravu Evropske unije, odnosno predstavlja izraz pravne harmonizacije.

U praksi primene Zakona, uočene su određene negativne pojave, koje su se manifestovale prevashodno u postupku pred Komisijom, kao i u njenoj organizaciji i radu.

Konkretno, najveći problemi u primeni Zakona vezani su za kratke rokove zastarelosti, dužinu trajanja sudskog postupka, posledice ukidanja mere zaštite konkurencije po vanrednom pravnom leku u sudskom postupku i s tim u vezi teret vraćanja naplaćenih sredstava mere zaštite konkurencije i pripadajućih kamata, određene nejasnoće u pogledu primene pojedinih procesnih instituta, kao i potrebu proširenja mogućnosti sankcionisanja nepostupanja stranke i trećih lica po procesnim zahtevima Komisije. Pored toga, uočena je i potreba preciznije definicije uslova za utvrđivanje dominantnog položaja na relevantnom tržištu.

Najveći problem u praksi Komisije je vezan za kratke rokove zastarelosti, koji prema važećem zakonskom rešenju iznose svega tri godine od dana izvršenja radnje ili propuštanja ispunjenja obaveze, odnosno od poslednjeg dana vremenskog periodu izvršenja radnje, za okončanje postupka i sprovođenje izrečene mere zaštite konkurencije. Imajući u vidu kompleksnost postupaka koji se vode pred Komisijom, ovaj rok zastarelosti se pokazao kao izuzetno kratak. Prema podacima Komisije za zaštitu konkurencije za 2012. godinu, zastarelost određivanja mere zaštite konkurencije nastupila je u šest slučajeva pravosnažno utvrđenih povreda konkurencije (restriktivni sporazum u oblasti kasko osiguranja Udruženja osiguravača Srbije i članica Udruženja osiguravača Srbije; restriktivni sporazum u oblasti obaveznog osiguranja od autoodgovornosti Udruženja osiguravača Srbije i njegovih članova društava za osiguranje; restriktivni sporazum društava Hemofarm a.d. Vršac, Galenika a.d. Zemun, FHI Zdravlje Leskovac a.d, Jugoremedija a.d. Zrenjanin, Slaviamed d.o.o, Beograd, Pharma Swiss d.o.o. Beograd, Velefarm a.d. Beograd, Vetfarm a.d. Beograd, Farmalogist d.o.o. Beograd, Phoenix Pharma d.o.o. Beograd, Jugohemija, Farmacija d.o.o. Beograd i Unihemkom d.o.o. Novi Sad; restriktivni sporazum društava Metro Cash&Carry d.o.o. Beograd i INVEJ d.o.o. Beograd; zloupotreba dominantnog položaja Akcionarskog društva „Mlekara” iz Subotice i Akcionarskog društva Industrija mleka i mlečnih proizvoda „Imlek” iz Beograda na tržištu otkupa sirovog mleka na teritoriji Republike Srbije; i restriktivni sporazum Veterinarska komora Srbije). Prema navedenom, može se uočiti da koncept zaštite konkurencije koji je sistemski primenjen u Zakonu ne dovodi se u pitanje, kao ni osnovna, materijalna pravila zaštite konkurencije, preuzeta iz merodavnog evropskog zakonodavstva, već se postavlja zahtev „finog podešavanja” pojedinih procesnih i organizacionih zakonskih rešenja, radi nesmetanog odvijanja postupka i veće pravne sigurnosti za sve učesnike u njemu.

2. Koji ciljevi treba da se postignu donošenjem zakona?

Osnovni cilj predloženih izmena i dopuna Zakona je unapređenje postojećeg procenopravnog okvira, otklanjanje mogućih prepreka za potpunu i adekvatnu primenu pravila konkurencije u postupku pred Komisijom, kao i unapređenja rada Komisije.

Posebni ciljevi vezani su za:

- proširenje ovlašćenja Komisije u cilju efikasnijeg sticanja relevantnih podataka;
- preciznije određenje dominantnog položaja i kontrole nad učesnikom na tržištu;
- uklanjanje tereta dokazivanja sa stranke u postupku, i u potpunosti prebacivanje na Komisiju;
- stručno adekvatan i kompetentan sastav Saveta;
- unapređenje integriteta Komisije, nezavisnosti i nepristrasnosti, podizanja svesti o odgovornosti u svom radu;
- unapređenje instituta prekida postupka radi adekvatnije primene tzv. odluke po dobrovoljno preuzetim obavezama (*commitment decision*);
- sprečavanje zastarelosti mere zaštite konkurencije kroz produženje i razdvajanje rokova zastarelosti za utvrđivanje i naplatu mere zaštite konkurencije;
- produženje roka ocene prijavljene koncentracije;
- obezbeđenje izdvajanja za sredstva rezervi, kao i oslobađanje Komisije od rizika naplate kamata za vraćena sredstva po ukinutoj meri zaštite konkurencije;
- efikasnije sprovođenje postupka pred Komisijom, putem uklanjanja opšte procesne žalbe protiv zaključka, i uvođenjem njenih posebnih oblika u odgovarajućim situacijama.

3. Da li su razmatrane druge opcije za rešavanje problema?

U fazi identifikacije problema i utvrđivanja predloga rešenja, uočeno je da postoje određena pitanja koja se mogu rešiti podzakonskim aktima, kao i aktivnostima usmerenim na podizanje svesti o potrebi razvoja kulture poštene tržišne utakmice svih učesnika na tržištu, odnosno društveno odgovornog ponašanja privrednih i drugih subjekata, ali su ova pitanja prateća i dopunska, i vezana su za postojeću i buduću praksu Komisije.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje rešenje datog problema?

Polazeći od pravne prirode problema koji su identifikovani u relevantnoj oblasti, ustanovljeno je da su to pitanja koja su predmet zakonske regulative, obzirom da se neposredno odnose na zakonske odredbe o postupku i organizaciji Komisije za zaštitu konkurencije.

5. Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu?

Mogu se uočiti tri grupe subjekata na koje će neposredno ili posredno uticati rešenje sadržana u izmenama i dopunama Zakona:

- izmene i dopune Zakona pretežno su usmerene na rad Komisije, kao centralne institucije nadležne za ostvarivanje cilja ovog Zakona, a to je zaštita konkurencije radi postizanja ekonomske efikasnosti i obezbeđivanja ravnopravnosti učesnika na tržištu. Novine u pogledu sastava Komisije i usvajanje etičkog kodeksa treba da imaju pozitivan uticaj na kompetenciju i delotvornije obavljanje aktivnosti iz

delokruga Komisije. Uvođenje negativne pretpostavke o dozvoljenosti ulaganja žalbe na zaključak Komisije ima za cilj da spreči odugovlačenje postupka i doprinosi efikasnosti koja je u interesu svih učesnika na tržištu. Produženjem roka za odgovor na tužbu, Komisiji se ostavlja više vremena za argumentaciju njenih stavova. Izmene predviđaju da prinudno izvršenje mere zaštite konkurencije odnosno procesnog penala, kao i povraćaj sredstava u slučaju njihovog umanjenja ili poništaja odlukom suda, sprovodi poreska uprava u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata poreza. Na ovaj način je uklonjena nepravilnost da se teret naplate kamate za vraćena sredstva po osnovu ukinute mere zaštite konkurencije, vrše na teret sredstava Komisije;

– učesnici na tržištu, odnosno svi privredni subjekti (privredna društva, preduzetnici, javna preduzeća, društvena preduzeća) kao i drugi subjekti koji se javljaju u prometu dobara i usluga (fizička i pravna lica, udruženja i drugi oblici organizovanja, državni organi i organizacije). Imajući u vidu da ovaj zakon ne predviđa sistemske izmene u zaštiti konkurencije, odnosno u pogledu pravila konkurencije, kriterijuma za njihovu primenu (osim u pogledu preciziranja utvrđivanja dominantnog položaja na relevantnom tržištu), ovaj uticaj se ogleda prevashodno u kontekstu potencijalnog učešća u postupku pred Komisijom, u svojstvu stranke protiv koje se vodi postupak;

– sudski organi: na prvom mestu, to su Upravni sud i Vrhovni kasacioni sud, u pogledu produženja rokova za dostavljanje tužbe na odgovor, za odgovor Komisije na tužbu i roka za donošenje odluke će omogućiti više vremena sudu za razmatranje predmeta i odlučivanje, što se pokazalo kao nepohodno, jer je reč o specifičnoj materiji koja zahteva posebna znanja. Kada je reč o postupanju Vrhovnog kasacionog suda izmenama je preciziran rok u kome će odlučiti o vanrednom pravnom leku, jer je do sada Komisija presude Vrhovnog kasacionog suda dobijala nakon godinu dana od dana podnošenja zahteva tom sudu (ponekad je taj period i duži), čime se rešenja Komisije kojima se nalaže izvršenje obaveze u roku propisanom Zakonom, u praksi na određeni način obesmišljava i to ne samo u odnosu na naložene mere, već i na samu primenu Zakona.

6. Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Imajući u vidu da se predloženim izmenama prevashodno interveniše u pojedinim procesnim i organizacionim odredbama vezanim za rad Komisije, nije predviđena promena u pogledu troškova primene Zakona u odnosu na važeći pravni režim.

Izuzetno, u pogledu troškova na strani učesnika na tržištu koji se javlja kao stranka u postupku pred Komisijom, predloženim izmenama se predviđa oslobađanje od plaćanja takse za prijavu koncentracije, u slučajevima kad takva prijava bude odbačena. Na ovaj način se rešava situacija prema kojoj stranka može da bude opterećena ovim administrativnim teretom i kada se utvrdi da nema osnova za prijavu koncentracije. Prema godišnjim izveštajima, u 2012. godini Komisija je odbacila tri prijave koncentracije, a u 2011. godini pet prijava.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

S obzirom da izmene i dopune Zakona o zaštiti konkurencije ne stvaraju dodatne troškove, a da doprinose efikasnosti postupka pred Komisijom, opravdano je njihovo implementiranje u naš pravni sistem.

8. Da li zakon stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Zaštita konkurencije, odnosno odgovarajući pravni i institucionalni mehanizmi za ostvarivanje efikasnog i pravilnog nadzora nad stanjem konkurencije na tržištu, kao i utvrđivanje i sankcionisanje povreda konkurencije jeste krajnji cilj normiranja ove materija. Imajući u vidu da se predloženim izmenama sprovodi preciziranje i unapređenje postojećeg procesnog i organizacionog mehanizma primene pravila konkurencije, očekuje se unapređenje u praksi rada Komisije i time, uslova na tržištu u pogledu pravilne i efikasne zaštite konkurencije. Ostvarivanje ovog cilja ima posredan uticaj na pojavu novih investitora, naročito kroz otklanjanje poverda konkurencije koje se sastoje u postavljanju pravnih i faktičkih barijera ulasku na tržište novih privrednih subjekata.

9. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o zakonu?

Proces konsultacija povodom revizije važećeg Zakona o zaštiti konkurencije, obuhvatio je veliki broj zainteresovanih subjekata u svim fazama pripreme. Predložene izmene i dopune su zasnovane na inicijativi koju je usvojio Savet i dostavio resornom ministarstvu, a na osnovu svoje prakse i navedenih problema koji su u njoj uočeni. Na osnovu ove inicijative, formirana je stručna radna grupa, u čijem su sastavu pored predstavnika ministarstva, uzeli učešće predstavnici Komisije za zaštitu konkurencije, IPA projekta za podršku zaštite konkurencije i Kancelarija za evropske integracije.

U radu na pripremi izmena Zakona, poseban značaj je dat komentarima na važeći pravni okvir zaštite konkurencije iz Izveštaja o napretku Srbije za 2012. godinu, koji je donela Evropska komisija. Pored toga, predložene izmene su bile predmet konsultacija sa predstavnicima Evropske komisije, na sastanku Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju, u Briselu, 14. i 15. marta 2013. godine.

Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije, koji je bio rezultat rada stručne radne grupe, bio je predmet zvanične javne rasprave, sprovedene u periodu od 18. aprila do 18. maja 2013. godine. Tekst Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije bio je postavljen na sajtu Ministarstva spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija i svi zainteresovani bili su u mogućnosti da preuzmu tekst i upoznaju se sa predloženim rešenjima, kao i da dostave primedbe, predloge i komentare elektronskim putem.

Centralni događaj javne rasprave organizovan je u Privrednoj komori Srbije, 10. maja 2013. godine. Ovom prilikom su svi zainteresovani mogli da prisustvuju događaju i aktivno učestvuju u diskusiji. Odziv predstavnika privrede, advokatskih kancelarija i stručne javnosti bio je veliki i opšta je ocena da je javna rasprava uspešno organizovana, kao i da su upućene korisne sugestije i predlozi za poboljšanje teksta Nacrta zakona. U toku diskusije veliki broj učesnika izneo je komentare i konstruktivna rešenja za unapređenje zakonske regulative u oblasti zaštite konkurencije. Najveći broj primedaba odnosio se na predloženu promenu nadležnosti za sudsku kontrolu odluka Komisije sa Upravnog suda na Privredni apelacioni sud, i one su prihvaćene. Pored toga, izmena odredbe o načinu obračuna osnovice za primenu mere zaštite konkurencije (vezivanje za tržište Republike Srbije), isključivanju tereta dokazivanja za stranku u postupku, preciziranje uslova ponavljanja postupka kod ukidanja ili poništavanja pojedinačnog izuzeća, kao i stručne reprezentativnosti u sastavu Saveta, neke su od najbitnijih primedaba iz procesa javne rasprave, koje su dobile svoje mesto u predloženim izmenama.

10. Koje će mere tokom primene zakona biti sprovedene da bi se ostvarili razlozi donošenja zakona?

U primeni izmena koje su predviđene, potrebno je usklađivanje prakse Komisije sa propisanim procesnim izmenama.

Posebno mesto ima usvajanje etičkog kodeksa koji sadrži standarde ponašanja i postupanja članova organa i zaposlenih u Komisiji.

Pored toga, potrebno je i dalje preduzimanje mera u cilju podizanja nivoa svesti o potrebi unapređenja stanja konkurencije na tržištu republike Srbije, odgovarajuće kulture ponašanja privrednih subjekata, zasnovane na principu lojalne konkurencije, kao i potreba saradnje privrednih subjekata i državnih institucija u primeni mehanizama zaštite konkurencije.